

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Det er en forudsætning for, at børn af indvandrere og flygtninge kan få en skolegang i folkeskolen på linje med andre elever, at børnene allerede ved optagelsen i skolen har de sproglige forudsætninger for at kunne deltage i klassens almindelige undervisning og skolens øvrige aktiviteter. Er dette ikke tilfældet, må eleverne henvises til særlig undervisning i dansk som andetsprog i modtagelsesklasse eller lignende, således at de først efter op til 2 år kan deltage i klassens almindelige undervisning. Det kan være vanskeligt for de tosprogede elever under det senere skoleforløb at indhente det »efterslæb«, de herved har fået i forhold til øvrige elever.

Ved lov nr. 413 af 22. maj 1996 (Indsats for tosprogede børn m.v.) blev der i folkeskolelovens § 4 a, stk. 1, indsat en bestemmelse, der giver kommunalbestyrelserne adgang til at etablere særlige førskoletilbud for tosprogede børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen. Bestemmelsen trådte i kraft den 1. august 1997.

Den gældende bestemmelse sigter navnlig på de tosprogede børn, der ikke er optaget i daginstitutioner, men den finder også anvendelse på tosprogede børn i disse institutioner, hvis de har behov for en målrettet støtte til at lære dansk.

Ifølge oplysninger, som var indhentet af Socialministeriet i efteråret 1995, var ca. 60% af de tosprogede børn i alderen 3-5 år optaget i daginstitutioner, mens 40 pct. ikke gik i daginstitutioner.

Undervisningsministeriet har i samarbejde med Socialministeriet i oktober 1997 udsendt en vejledning om de nævnte sprogstimuleringstilbud.

Mange kommuner har i tiden efter 1. august 1996 etableret særlige førskoletilbud for tosprogede børn på grundlag af den nævnte bestemmelse. Antallet af pladser er dog ikke alle steder tilstrækkeligt til at kunne optage alle børn, der har behov herfor. I nogle kommuner har man i stedet gennemført en særlig indsats inden for daginstitutionsområdet med henblik på at fremme de tosprogede børns sproglige udvikling. Det foreløbige indtryk går ud på, at tilbudene i folkeskoleregiet har haft en positiv effekt på de tosprogede børns kendskab til dansk, men det er en for-

udsætning, at varighed og omfang er tilstrækkeligt. Der er samtidig fremkommet oplysninger fra nogle kommuner med en stor andel af tosprogede børn om, at ikke alle tosprogede børn, som har gået i daginstitutioner, har et tilstrækkeligt kendskab til dansk ved skolestarten.

I bemærkningerne til det i 1996 fremsatte lovforslag anføres følgende: »Ministeriet vil tage bestemmelsen i § 4 a op til vurdering efter 3 års forløb. Hvis der skønnes at være grundlag herfor, vil der kunne fremsættes forslag til bestemmelser, der forpligter kommunerne til at etablere nærmere beskrevne tilbud om støtte i førskolealderen.«

Når der allerede nu fremsættes forslag om at erstatte den gældende bestemmelse om mulighed for at oprette de nævnte tilbud med en forpligtende bestemmelse, er baggrunden intentionerne om en forstærket integrationspolitik. Ved den foreslåede ændring af § 4 a sikres det, at der gives tilbud om sprogstimulering til alle tosprogede børn i førskolealderen, som har behov herfor, og at omfanget af aktiviteterne bliver tilstrækkeligt. Det fremhæves desuden i forslaget, at forpligtelsen også omfatter børn, der går i daginstitutioner, i det omfang disse børn har behov for særlig støtte.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Forslaget om en kommunal forpligtelse på området, indebærer en udvidelse af indsatsen både for børn, der går i daginstitutioner og for børn, der ikke går i daginstitutioner.

Forslaget har derfor økonomiske konsekvenser for kommunerne.

Efter Undervisningsministeriets vurdering vil omkostningerne af forslaget for kommunerne være (mio. kr. 1998 niveau):

1998	1999	2000	2001	Herefter
12,5	26,2	17,1	7,9	2,5

Ved beregningerne er det lagt til grund, at merudgifterne ved en øget indsats i førskolealderen på længere sigt delvis vil blive modsvaret af, at de tosproge-